

въ Преславъ или въ неговата околностъ. Кратката служба е била нагодена за временно чествуване на светеца, а обширната служба е била написана не задълго следъ това, когато настъпили условия за редовна и пълна прослава на царъ Петра. Ако за първата, кратката служба, нѣмаме ясни посочвания, че е била съчинена отъ царъ Петровъ питомецъ, то за втората това изрично е изтъкнато.

XLIV

Жития на св. Гаврила Лѣсновски

Животътъ и подвизитъ на св. Ивана Рилски намѣрили достойни подражатели въ планинскитъ краища на северна Македония. Трима отъ тѣхъ — Гаврилъ Лѣсновски, Якимъ Осоговски и Прохоръ Пшински основали голѣми манастири, които станали видни срѣдища за християнско благочестие, за славянска служба и книжнина и които, следъ епохи на разцвѣтъ и крушения, се запазили и до наши дни. Въ хагиографскитъ и химноложки паметници тримата тия севе-ромакедонски светци се славятъ често заедно съ св. Ивана Рилски, съ когото образуватъ сияйна пустинножителска четворка: чюдни и истинни новопросѣщенни оци наши и поустынножителѣ, нѣмни члцы и земельни аглы, друзѣ хъви, Іѡаннь и Прохѡрь коупно съ Гаврилѡ с ними же прѡбѡвни ѡцѣ нашѣ Іѡакѣ, чѣнаа четворица вѣбизбранное съдрѣство...

За св. Гаврила сж запазени две жития, едното въ пролога на Станислава отъ 1330 г., български изводъ, другото по късенъ руски изводъ, отъ 1868 г., който намѣрихъ въ книжата на кратовеца Иванъ попъ Христовъ. Срѣбскиятъ ученъ Ст. Новаковичъ пишеше въ 1893 г. (Први основи словенске книжевности, 176), какво „Гаврилу Лесновском не нађе се до сад ништа“, а неговиятъ съотечественикъ Йованъ Хаджи Василевичъ дори отрича да е имало жития на Гаврила (Свети Прохор Пчиньски и његов манастир, Београд 1900, стр. 9). Тѣ и двамата не бѣха обърнали внимание, че Гаврилово житие отъ 1330 год. се пази въ Бѣлградъ и че то е било дори обнародвано отъ Ламански въ неговитъ О нѣкоторыхъ славянскихъ рукописяхъ и пр., стр. 120—121. По тоя именно преписъ въ Бѣлградската Академия на наукитъ, № 53, въ Станиславовия прологъ